

فلسفه شفافیت برای ایران

معرفی

شفافیت برای ایران

T P 4 . i r

شفافیت معنایش این است که مسئول در جمهوری اسلامی عملکرد خودش را به طور واضح در اختیار مردم قرار بدهد؛ این معنای شفافیت است (۱۳۸۸/۰۹/۲۶) محصور بودن اطلاعات، محدود بودن اطلاعات به بعضی از افراد دون بعضی، موجب ویژه‌خواری‌های عجیبی می‌شود. اطلاعات باید عمومی بشود. باید شفاف‌سازی اطلاعات صورت بگیرد (۱۳۹۰/۰۵/۲۶)

همه چیز باید شفاف باشد نه در ابهام. اصلاً این درخت حنظل فساد در تاریکی رشد می‌کند. فساد در تاریکی رشد می‌کند. شفاف کنید همه چیز را، روشن بکنید، حل می‌شود. ما باید شفافیت ایجاد کنیم (۱۳۹۳/۰۹/۱۷) ما همه چیز را باید شفاف کنیم، همه دستگاه‌ها را (۱۳۹۵/۱۰/۱۲) مفسد عمدتاً از نبود شفافیت آغاز می‌شود و به همین خاطر ما لایحه شفافیت را آماده تقدیم به مجلس شورای اسلامی کرده‌ایم که بر اساس آن باید همه دستگاه‌ها عملکردشان شفاف باشد و ارقام و اموال و مزایده و مناقصه‌هاشان نیز مشخص و معلوم باشد (۱۳۹۶/۰۲/۲۳)

شفافیت چیست؟! ■

شفافیت سریع ترین، کم هزینه ترین، ساده ترین، مبنایی ترین و قابل اعتمادترین سازوکار برای مبارزه با فساد (هم در پیشگیری و هم کشف جرم)، افزایش مسئولیت پذیری و پاسخگویی، ارتقاء شایسته سالاری، مشارکت فعال و مؤثر مردمی، کاهش هزینه و زمان، و در نتیجه افزایش کارآمدی و سرمایه‌ی اجتماعی است.

شفافیت یعنی ارائه حق اطلاعاتی مردم، در زمان، قالب، کیفیت و محل مناسب. در نتیجه تنها زمانی که تمامی این شروط بطور همزمان به وقوع بپیوندد، شفافیت حاصل شده است.

پیرامون شفافیت برای ایران ■

«شفافیت برای ایران» سازمانی مردم نهاد (سمن) است که با اعتقادی راسخ پیرامون ضرورت تحقق مفهوم کلان و زیرساختی «شفافیت» برای حل مشکلات بنیادین حکمرانی در سطوح مختلف، از سال ۱۳۹۳ کار خود را آغاز کرده است. این مجموعه در حال حاضر غنی ترین نهاد از نظر دانش نظری و نیز اجرایی در حوزه شفافیت در کشور به حساب می‌آید.

«شفافیت برای ایران» در راستای تحقق اهداف خود در زنجیره کاملی از برنامه‌های مورد نیاز، از کارهای مطالعاتی و مبنایی گرفته تا اقدامات اجرایی و عملیاتی فعالیت می‌کند. البته این اقدامات در تعامل با شبکه گسترده‌ای از فعالان، همراهان و حامیان در سطح کشور، و نیز با حفظ اولویت و اتخاذ رویکرد توانمندسازی مجموعه‌های بیرونی صورت می‌پذیرد.

به دلیل گستردگی حوزه، «شفافیت برای ایران» توانمندی‌های گوناگونی را در زمینه‌های تولید متون سیاستی و قانونی، فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی و اقدامات مختلف ترویجی کسب کرده و فعالیت‌های موفق را صورت داده است.

چشم انداز ■

«تحقق مرجعیت»،

به منظور «به‌کارگیری راهبرد شفافیت»،

در راستای «تعالی سرمایه‌ی اجتماعی و سرآمدی ایران اسلامی».

بیانیه مأموریت ■

حوزه‌های فعالیت و اهمیت فعالیت‌ها

حوزه پژوهش

- تمرکز بر قلمرو موضوعی-پژوهشی در حوزه‌های «شفافیت»، «مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی»، «مشارکت» و «مبارزه با فساد»؛ از مبانی نظری تا ابزارهای عملی؛
- نگارش و ترجمه اولین محتوای فارسی در این حوزه نوپا؛
- تأسیس پایگاه اینترنتی «شفافیت برای ایران» (tp4.ir)، با هدف «رصد برترین تجارب بین‌المللی در حوزه شفافیت» به عنوان مرجع پژوهشی-ترویجی در این حوزه؛
- راه‌اندازی پایگاه اینترنتی نقشه شفافیت (map.tp4.ir) در بردارنده‌ی شاخص‌های شفافیت در حوزه‌های گوناگون؛
- انجام کارهای پژوهشی به سفارش مراکز مختلف؛ از جمله مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت علمی ریاست جمهوری، مرکز پژوهش‌های مجلس، شورای اسلامی شهر تهران، مرکز مطالعات راهبردی وزارت کشور، دانشگاه صنعتی شریف، دانشگاه امام صادق (ع) و نیز به سفارش مسئولین برجسته منجمله نمایندگان محترم مجلس؛
- حمایت از پژوهش‌ها در قالب‌های متنوع نظیر رساله و پایان‌نامه، مقاله، ترجمه و گزارش.

حوزه آموزشی

- تولید جامع‌ترین دوره آموزشی برخط در این حوزه با بیش از ۲۵ ماژول آموزشی (learn.tp4.ir)؛
- برگزاری کارگاه‌های آموزشی مختلف به سفارش مجموعه‌های دانشگاهی و حکومتی گوناگون.

حوزه تولیدات هنری و رسانه‌ای

- تولید مجموعه‌ی گسترده‌ای از محصولات هنری در قالب‌های متنوعی نظیر عکس‌نوشته، پوستر، اینفوگرافیک، موشن‌گرافیک و گزارش‌های مصور؛
- همکاری در تامین و تولید محتوا و برنامه‌های متنوع رادیویی، تلویزیونی و اینترنتی؛ نظیر برنامه‌های تلویزیونی پایش، ثریا، جیوگی، جهان‌آرا؛ برنامه رادیویی پیک بامدادی؛ مستند ترخیص (شفافیت در نظام سلامت).

حوزه ترویج

- تبدیل شفافیت به عنوان یکی از محوری‌ترین مطالبات برخی مجموعه‌های فکری و رسانه‌ای اثرگذار؛
- ایجاد گفتمان شفافیت، در میان مجموعه‌ی بزرگی از مسئولین، اهالی رسانه، کارشناسان مختلف و مردم؛
- توزیع محتوای ترویجی از طریق کانال‌های متنوع؛ نظیر وبلاگ ترویجی «شفافیت برای ایران» (TP4.ir)، کانال تلگرامی «شفافیت برای ایران» ([@TP4_ir](https://t.me/TP4_ir))، کانال علمی شفافیت برای ایران ([@Transparency4iran](https://t.me/Transparency4iran))، کانال ترویجی در آپارات Aparat.tp4.ir

حوزه توسعه زیرساخت پوم‌فعالان

- آموزش و تربیت کارشناسان و افراد فعال در این عرصه؛
- کمک به توسعه‌ی شبکه ملی فعالان عرصه شفافیت و مبارزه با فساد، در بیش از ۱۵ شهر کشور؛
- تأسیس بسترهای تعامل و همفکری شبکه بازیگران این عرصه؛ نظیر انجمن گفتگوی شفافیت برای ایران (discuss.tp4.ir) و چند انجمن مجازی بر بستر تلگرام؛
- مرجعیت در حوزه شفافیت و مبارزه با فساد، و تعامل روزانه با پژوهشگران، اهالی رسانه، فعالان محلی، نمایندگان مجلس و شوراهای شهر، مسئولین و مدیران.

حوزه تدوین متون قانونی

تدوین پیش نویس متون قانونی مرتبط با شفافیت:

- پیش نویس قانون شفافیت جلسات شورایی و کمیسیونی
- پیش نویس قانون گزارشگران فساد
- پیش نویس قانون شفافیت داوطلبانه نمایندگان مجلس
- پیش نویس قانون مشارکت عمومی در فرایندهای تقنین
- پیش نویس قانون شفافیت منابع و هزینه‌های انتخاباتی

تدوین نسخه‌های اصلاحی برخی از طرح‌ها و لوایح:

- طرح نظارت بر اموال و دارایی‌های مسئولین
- قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات
- لایحه جامع انتخابات
- لایحه مدیریت تعارض منافع
- لایحه شفافیت اقتصادی

حوزه سامانه‌ها

بلاگ و انجمن:

- بلاگ پژوهشی شفافیت برای ایران (tp4.ir)
- بلاگ پژوهشی نقشه‌ی شفافیت (map.tp4.ir)
- انجمن گفتگوی شفافیت برای ایران (discuss.tp4.ir)

سامانه‌ها:

- جمع‌سپاری قانونی نویسی (jamnevisi.ir)
- رصد اجرای تکالیف قانونی (ghanoonban.ir)
- رصد تعهد شرکت‌های هواپیمایی (parvaznama.com)
- شفافیت قراردادهای کشور (gharardadnama.ir)

سایر پروژه‌های مهم

- ۱۳۹۴ | اصلاح طرح نظارت بر فهرست درآمدها و دارایی‌های مسئولین، در مجمع تشخیص مصلحت نظام
- ۱۳۹۴ | «مجلس‌نما»: اولین طرح ملی شفافیت داوطلبانه نامزدهای انتخابات مجلس دهم شورای اسلامی
- ۱۳۹۵ | اصلاح ماده ۲۹ برنامه‌ی ششم توسعه (ملزم شدن دولت به اعلام عمومی دریافتی‌های مسئولین)
- ۱۳۹۵ | ارتقاء شفافیت در مجلس شورای اسلامی (جاری)
- ۱۳۹۶ | «همراه با مجلس»: برگزاری اولین مسابقه‌ی حکومتی ارزیابی پیش‌نویس متون قانونی
- ۱۳۹۶ | ارتقاء شفافیت در شوراهای اسلامی شهر (تهران، شیراز، همدان، اهواز، اصفهان، کاشان، بجنورد)
- ۱۳۹۶ | بازخورد به ارزیابی بین‌المللی دسترسی به اطلاعات (RTI-Rating) و حصول ارتقای ۱۳ امتیازی ایران (از ۵۰ به ۶۳)
- ۱۳۹۶ | اصلاح وضعیت ایران در شاخص جهانی داده باز (index.okfn.org) که حصول ارتقای ۴۶ پله‌ای رتبه‌ی ایران
- ۱۳۹۶ | پروژه‌ی شفافیت قراردادهای شهرداری تهران

مسیرهای ارتباطی

تارنما: Transparency4Iran.ir

تلگرام: [Telegram.me/Tp4_ir](https://t.me/Tp4_ir)

آپارات: Aparat.tp4.ir

رایانامه: Salam@Tp4.ir

انجمن شفافیت: Discuss.tp4.ir